

Δημοτική Πινακοθήκη Κορίνθου: Χατζηγιάννης Μερτζέλλος ή Σοφικίτης: Εικαστικό αφιέρωμα στον αφανή ήρωα της Επανάστασης Χατζηγιάννη Μερτζέλλο ή Σοφικίτη από 25/6 έως 20/8

Ο Χατζηγιάννης Μερτζέλλος ή Σοφικίτης γεννήθηκε γύρω στο 1791 στο Σοφικό Κορινθίας, από αγροτική οικογένεια. Αναζητώντας μια καλύτερη ζωή, έφυγε στα 18 του χρόνια από την Ελλάδα για τη Μαγνησία της Μικράς Ασίας όπου έκανε οικογένεια. Μυήθηκε στη Φιλική Εταιρία λίγο πριν ξεσπάσει η Επανάσταση και αφοσιώθηκε στον αγώνα του έθνους για την Ελευθερία. Μια από τις πρώτες του ενέργειες ήταν να στείλει τον αδερφό του Αθανάσιο, που εργάζονταν στην επιχείρησή του, στην Κορινθία με αποστολή να προετοιμάσει τους Σοφικίτες για τον επερχόμενο αγώνα. Με την έναρξη της Επανάστασης, άφησε την οικογένειά του στη Μικρά Ασία και γύρισε στο Σοφικό όπου ως οπλαρχηγός οργάνωσε δικό του στρατιωτικό σώμα από 600 περίπου άνδρες και κήρυξε την Επανάσταση στη Κορινθία στις 31 Μαρτίου 1821 με την 1η Απριλίου 1821 να αρχίζει η πολιορκία της Ακροκόρινθου.

Σε επιστολή που έγραψε την 1η Μαΐου του 1821 -μεταξύ άλλων- ανέφερε: «...άμα ήχησεν η γλυκεία φωνή εις τας ακουάς μου ότι το έθνος μου επαναστάτησε κατά του βαρβαρικού ζυγού παράτησα εις την Μαγνησία της μικράς Ασίας όλη την καταστασίν μου συνισταμένην εις σημανικότετην ποσότητα, και ήλθα εις την πατρίδαν μου, συμπαραλαβών τους πατριώτας μου και επί κεφαλής αυτών ώρμησα εις τα όπλα και μετά μεγίστης προθυμίας παρευρισκόμην με τους υπό την οδηγίαν μου όπου πόλεμος και όπως ή χρεια της πατρίδας μου το απαιτούσεν...».

Η αναγνώριση αυτού του αφανούς ήρωα της Επανάστασης, στην οποία αφοσιώθηκε με τόση γενναιότητα αλλά και σεμνότητα, ήρθε τον Μάρτιο του 1825 όταν προήχθη από την κυβέρνηση του Κουντουριώτη στη θέση του Αντιστράτηγου. Συμμετείχε σε πολλές μάχες, συχνά ακολουθώντας οδηγίες του Κολοκοτρώνη και επέστρεψε με το τέλος του αγώνα με την οικογένειά του στο Σοφικό, έχοντας ξοδέψει όλη του την περιουσία για το όραμα της Ελευθερίας. Πίστευε ότι θα ανταμείβονταν από την πατρίδα για τον τεράστιο αγώνα του, αυτό όμως δεν έγινε ποτέ λόγω οικονομικής αδυναμίας του κράτους. Έζησε ως αγρότης μέχρι τον θάνατό του περί το 1860.

Στο πλαίσιο των εορτασμών της επετείου της Εθνικής Παλιγγενεσίας από την Επανάσταση, μας δίνεται η ευκαιρία να γνωρίσουμε τη ζωή και τη δράση του Χατζηγιάννη Μερτζέλλου, μέσα από ένα μεγάλο εικαστικό αφιέρωμα που διοργανώνουν το Καλογεροπούλειο Ίδρυμα σε συνεργασία με τον Δήμο Κορινθίων και το Κέντρο Πολιτισμού, Αθλητισμού και Περιβάλλοντος υπό την αιγίδα της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Πρόκειται για μια εικαστική σκιαγράφιση του Κορίνθιου Ήρωα της Ελληνικής Επανάστασης και Φιλικό με τίτλο «...άμα ήχησεν η γλυκεία φωνή...». Η έκθεση αποτελείται από γλυπτά, ζωγραφικά και τρισδιάστατα έργα και εγκαταστάσεις 65 διακεκριμένων Ελλήνων εικαστικών που εμπνεύστηκαν από τη ζωή και το έργο του Χατζηγιάννη και θα διαρκέσει από τις 25 Ιουνίου μέχρι τις 20 Αυγούστου 2021. Την επιμέλεια έχει αναλάβει η ιστορικός τέχνης Ίριδα Κρητικού.

Η σκιαγράφιση του άγνωστου στους περισσότερους φλογερού πατριώτη και αγωνιστή Χατζηγιάννη Μερτζέλλου , που, σύμφωνα με τα ίδια του τα λόγια «...άμα ήχησεν η γλυκεία φωνή...ότι το ελληνικό έθνος επαναστάτησε κατά του βαρβαρικού ζυγού», «παράτησε στη Μαγνησία της Μικράς Ασίας όλη την κατάστασίν του συνισταμένην εις σημαντικότερην ποσότητα» και «ήλθε στην πατρίδα του να πολεμήσει εμπυχώνοντας τους υπό την ευθύνη του πατριώτες», πεθαίνοντας στο τέλος της ζωής του αποτραβηγμένος στα Εξαμίλια και πάμπτωχος, «όπως η χρεία της πατρίδας το απαιτούσεν», αποτελεί το επίκεντρο του σπονδυλωτού αφηγήματος της έκθεσης.

Το πορτραίτο του δεν διασώζεται. Διασώζονται όμως, μέσω του φακέλου των 42 περίπου επιστολών που κατόπιν δωρεάς του δισεγγόνου του Νικολάου Θεόδωρου προς το Ελληνικό κράτος φυλάσσονται στο Αρχείο Ιστορικών Εγγράφων του Εθνικού Ιστορικού Μουσείου, ο ηρωικός βίος και η πατριωτική προσφορά του. Πολλά οφείλει η παρούσα έκθεση στον μελετητή του βίου του Χατζηγιάννη Μερτζέλλου και του σώματος των επιστολών, κ. Αναστάσιο Λυμπερίου. Το ιστορικό χρονολόγιο που ο ίδιος συνέταξε, συμπεριλαμβάνεται εξάλλου στον υπό έκδοση κατάλογο της έκθεσης.

«Πηγή: https://www.athensvoice.gr/culture/arts/719391_eikastiko-afieromaston-hatzigianni-mertzello-stin-korintho»